

Gf.IV.30.200/2013/4.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gergely András Ügyvédi Iroda (CÍM, ügyintéző: Dr. Gergely András ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek -, a Dr. Gaál Zsolt ügyvéd (CÍM) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2013. január 29. napján meghozott 9.G.40.095/2012/7. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az alperest az **BANK1 NEVE** alapkamata 7%-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 155 180 (Egyszázötvenötezer-egyszáznolcvan) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 55 900 (Ötvenötezer-kilencszáz) Ft, míg az alperes 391 000 (Háromszázkilencvenegyezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszámú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 92 559,9 eurót, és annak 2010. október 1. napjától a kifizetés napjáig az BANK1 NEVE alapkamatának 8%-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1 535 000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes a felperes módosított kereseti kérelmében foglaltakat - a kamatkövetelés kivételével - elismerte. A késedelmi kamat mértékét az alperes azért vitatta, mert álláspontja szerint a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat csak forint követelések esetén érvényesíthető, ezért az BANK2 NEVE alapkamatának az alapul vételét kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt számlák alapján megállapította, hogy azok mindegyikén német nyelven megtalálható az a szerződéses kikötés, hogy késedelem esetén a felszámítható késedelmi kamat mértéke az BANK1 NEVE alapkamatának 8%-kal növelt összege. Ezt a kikötést az alperes ráutaló magatartásával elfogadta, ezért a

késedelmi kamat mértékét a felek ráutaló magatartással létrejött szerződéses megállapodására hivatkozással állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat részbeni megváltoztatását, és az alperest terhelő késedelmi kamatfizetési kötelezettség mértékének az BANK1 NEVE alapkamatára történő leszállítását kérte.

Azt nem vitatta, hogy az alperes a felperes által kibocsátott számlákat „befogadta”, és azt sem, hogy azokon az került feltüntetésre, hogy a késedelmi kamat mértéke az **BANK1 NEVE** alapkamatának 8%-kal növelt összege. Állítása szerint azonban ebből a tényből nem lehet levonni olyan tartalmú következtetést, hogy a felek között a késedelmi kamat mértéke vonatkozásában létrejött a szerződés. Álláspontja szerint a számla „befogadása” nem más, mint a számlán feltüntetett követelés számviteli rögzítése. A számlának nem tartalmi eleme a késedelmi kamat mértéke, ezért a számla „befogadásával” a felperesnek az ezzel kapcsolatos jognyilatkozata nem minősült az alperes által elfogadottnak.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása részletesen tartalmazza a késedelmi kamatra vonatkozó tényszerű és megalapozott bírósági megállapításokat.

Az ítéletábrának a Pp. 256/A.§ (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A.§ (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A.§ (1) bekezdés f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

Az ítéletábra mindenekelőtt megállapította, hogy a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének a főkövetelés és a perköltség tárgyában hozott rendelkezéseit nem érintette, így azok a Pp. 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész)jogerőre emelkedtek. Ezért az alperes - késedelmi kamat mértéke tárgyában előterjesztett - fellebbezését az ítéletábra a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés részben alapos.

Az ítéletábrának a fellebbezés elbírálásakor elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a peres felek között a késedelmi kamat mértéke tárgyában a felperes által állított tartalommal, ráutaló magatartással létrejött-e a szerződés.

A Ptk. 205. §-ának (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk. 205. §-ának (2) bekezdése szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.

A Ptk. 216. §-ának (1) bekezdése alapján a szerződési akaratot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni. Az ítéltábla megállapítása szerint azonban alaptalanul állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által kiállított számlák alapján - önmagában amiatt, hogy a számlán „az **BANK1 NEVE** alapkamatának 8%-kal növelt összeg felszámítható késedelmi kamatként” tartalmú, az alperes által nem kifogásolt szöveg is szerepelt, a felek között a késedelmi kamat mértéke tárgyában ráutaló magatartással e vonatkozásban is létrejött a szerződés.

Az elsőfokú eljárás során .../15. alatt csatolt számlák tartalmából az állapítható meg, hogy azok kiállítására a szerződéskötés után, a felperes teljesítését követően került sor. Amennyiben a peres felek az alperes késedelmes teljesítésének esetére a Ptk. 301/A. §-ától eltérő késedelmi kamatfizetési kötelezettségben kívántak volna megállapodni, abban a szerződés létrejöttékor kellett volna megállapodniuk. A szerződés teljesítése után ráutaló magatartással a szerződés létrejötté fogalmilag kizárt. Ezért az alperes azon „mulasztása”, hogy a felperes által kiállított számlán német nyelven feltüntetett késedelmi kamat mértékét külön nem kifogásolta, nem értékelhető olyan „mulasztásnak”, amely miatt a peres felek között a késedelmi kamat tárgyában ráutaló magatartással jött létre a szerződés. Hasonlóképpen foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság is a Bírósági Határozatokban az 1990. évi 384. szám alatt közzétett eseti döntésében. (Megjegyzi az ítéltábla, hogy „Az általános forgalmi adóról” szóló 2007. évi CXXVII. törvény 169. §-a sem teszi a számla kötelező elemévé a késedelmi kamat mértékének a feltüntetését.)

Az alperes nem kifogásolta a fellebbezésében az elsőfokú bíróság határozatának a késedelmi kamatra vonatkozó azon rendelkezését, amely szerint az **BANK1 NEVE** alapkamatát köteles megfizetni, ezért az ítéltáblának abban a kérdésben kellett még határoznia, hogy az **BANK1 NEVE** alapkamata után fennáll-e az alperesnek a 8%-kal növelt összeggel megegyező mértékű késedelmi kamatfizetési kötelezettsége.

A 2002. évi XXXVI. törvény 6. §-a által beiktatott Ptk. 301/A. §-a az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatályba lépésével egyidejűleg lépett hatályba és megfelel a 2000/35/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 3. cikke (1) bekezdésének d) pontjában írt késedelmi kamat mértékének és számítási módjának.

Az Irányelv 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerint - amennyiben a szerződés másként nem rendelkezik - az adós által fizetendő késedelmi kamat mértéke („törvényes kamat”) az **BANK2 NEVE** által az adott félév első naptári napja előtt lebonyolított legutóbbi fő refinanszírozási műveletnél alkalmazott kamatláb („irányadó kamatláb”) legalább 7% ponttal növelt összege. Azon tagállamok, amelyek nem vesznek részt a gazdasági és pénzügyi unió megteremtésének harmadik szakaszában (Magyarország még nem csatlakozott az euró zónához) a saját nemzeti központi bankjuk által meghatározott referencia kamatlábat kötelesek a fenti irányadó kamatláb megfelelőjeként alkalmazni.

Magyarországon - mivel még nem tagja a Gazdasági és Monetáris Unió harmadik szakaszának - a késedelmi kamat az Irányelv 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján az MNB által megállapított és a Magyar Közlönyben közzétett jegybanki alapkamathoz

igazodik („A Magyar Nemzeti Bankról” szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 21. §.). Bár a bírói gyakorlat nem egységes annak megítélésében, hogy az idegen pénznemben teljesítendő pénztartozás után a fizetendő kamat mértékének meghatározása során az adott idegen pénznemet kibocsátó ország központi bankja által meghatározott irányadó kamatlábat kell-e a jegybanki alapkamaton érteni, így ha a fizetést euróban kell teljesíteni, az irányadó kamatláb az **BANK2 NEVE** által alkalmazott kamatlábhoz vagy az BANK2 NEVE által megállapított jegybanki alapkamathoz igazodik-e, az ítéltábla megállapítása szerint abban az esetben, ha a per tárgya az Irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott kereskedelmi vállalkozások között létrejött kereskedelmi ügylet alapján megállapított késedelmi kamatra vonatkozik, a késedelmi kamat mértékénél a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése alapján addig az időpontig, amíg Magyarország nem csatlakozik az euró zónához, az BANK2 NEVE által meghatározott referencia kamatláb az irányadó. Ez a rendelkezés az Irányelv 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján attól függetlenül alkalmazandó, hogy forintban vagy idegen pénznemben kell-e teljesíteni a tartozást. Ellenkező jogértelmezés ugyanis a belső piac működését akadályozná, mert azzal járna, hogy a fizetendő késedelmi kamat mértéke attól függően változna, hogy milyen pénznemben került kikötésre a fizetendő összeg.

Ez a jogértelmezés található a Legfelsőbb Bíróság .../4. számú határozatában is.

Az Európai Unió Bírósága már több határozatában kimondta, hogy a tagállami jog alkalmazása során az értelmezésre hivatott bíróságnak - amennyiben csak lehetséges - az irányelv szövegének és céljának figyelembevételével kell az értelmezési és jogalkalmazási kötelezettségét teljesítenie (C-14/83. Von Colson ügy). Bár az irányelvek az EUMSZ szerint a címzett tagállamokat kötelezik, az irányelvben foglalt szabályozási feladatok az irányelveknek normajelleget kölcsönöznek akkor is, ha azoknak a személyeknek a köre, akiket egy bizonyos időpontban érint, meghatározható. Az Irányelv célja éppen az, hogy megszüntesse a tagállamok fizetési szabályainak és fizetési gyakorlatának az eltéréseit, amelyek a belső piac megfelelő működését akadályozzák, illetve korlátozzák a tagállamok közötti kereskedelmi forgalmat. A fentiekből következik, hogy az Irányelv megfelelő értelmezése azt jelenti, hogy a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerinti jegybanki alapkamaton az BANK2 NEVE által meghatározott referencia kamatlábat kell figyelembe venni. Az alperes fellebbezése az ettől eltérő tartalmú elsőfokú ítéleti rendelkezést nem kifogásolta, kizárólag az osztrák jegybanki alapkamat 8%-kal növelt összegének a mellőzését kérte. A Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése szerint a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összege, ezért a kifejtettek alapján az alperest terhelő késedelmi kamat összegét is csupán 7%-kal kell (illetve lehet) növelni.

(Megjegyzi az ítéltábla, hogy a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről rendelkező, az Európai Parlament és a Tanács 2011/7/EU irányelve az Irányelvet 2013. március 16. napjával hatályon kívül helyezte, azonban a 13. cikk alapján az említett időpont előtt kötött szerződések tekintetében alkalmazható maradt, ezért az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során az Irányelv rendelkezéseit vette figyelembe.)

Utal arra is az ítéltábla, hogy bár a 2013. évi XXXIV. törvény 14. §-ának (2) bekezdésével módosított Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése alapján ha pénztartozást idegen pénznemben

kell teljesíteni az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzpiaci kamat nyolc százalékponttal növelt értéke az irányadó, - és amely jogszabályi rendelkezés 2013. július 1. napján lépett hatályba -, azonban a jogalkotásról rendelkező 2010. évi CXXX. törvény 15. §-ának (1) bekezdése alapján ezt a jogszabályi rendelkezést csak a hatályba lépését követően keletkezett jogviszonyokra kell alkalmazni, ezért jelen ügyben még a Ptk. módosított jogszabályi rendelkezései nem alkalmazhatóak.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A nagyobb részben a másodfokú eljárásban is pernyertes felperes perköltségének megfizetésére a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte az ítéletábra, melynek mértékét „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (1) bekezdése, (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg.

Az alperest megillető „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 60. §-ának (1) bekezdésén alapuló személyes illetékfeljegyzési jogra tekintettel le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére ugyancsak a pernyertesség - pervesztesség arányában kötelezte az ítéletábra a peres feleket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései, továbbá a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az ítéletábra a fellebbezési érték megállapításánál tekintettel volt arra, hogy a Pp. 25. §-ának (4) bekezdése alapján az önállóan érvényesített (fellebbezéssel érintett) kamat összege az irányadó.

Debrecen, 2013. október 8.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -